

Sygnatura akt II AKa 7/21

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2021 r.

5 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia SA Jarosław Mazurek

Sędziowie: SA Wiesław Pędziwiatr (spr.)

SA Jerzy Skorupka

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

6 przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Waldemara Kawalca

7 po rozpoznaniu 16 września 2021 r.

8 sprawy wnioskodawcy C. B.

9 o odszkodowanie i zadośćuczynienie

10 na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

11 od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

12 z 5 listopada 2020 r. sygn. akt III Ko 323/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz C. B. 1.001,18 złotych (jeden tysiąc jeden złotych 18/100) wraz z ustawowymi odsetkami od 16 września 2021 roku tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę wynikłą z wykonania decyzji o internowaniu;

2. w pkt. II części rozstrzygającej w ten sposób, że zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz C. B. koszty zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji podwyższa o dalsze 144 (sto czterdzieści cztery) złote;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz C. B. 240 złotych tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenia ustanowionego pełnomocnika;

IV. koszty postępowania odwoławczego zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 7/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
<p>Wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 5 listopada 2020 roku w sprawie III Ko 323/20 dotyczącym wnioskodawcy C. B. tenże Sąd orzekł, że:</p> <p>I. na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego /Dz.</p>			

U. nr 34,
poz. 149 z
późniejszymi
zmianami/
zasądza od
Skarbu Państwa
na rzecz
wnioskodawcy
C. B. 20.000
zł (dwadzieścia
tysięcy złotych)
wraz z
ustawowymi
odsetkami od
dnia
uprawomocnienia
się wyroku
tytułem
zadośćuczynienia;

II. zasądza od
Skarbu Państwa
(kasa tut. Sądu)
na rzecz C. B.
144 zł tytułem
poniesionych
przez niego
kosztów
zastępstwa
procesowego w
sprawie;

III. dalej
idące żądania
wnioskodawcy
oddala;

IV. kosztami
postępowania
obciąża Skarb
Państwa.

0.11.2.
Podmiot
wnoszący
apelację

oskarżyciel
publiczny albo

prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny, pełnomocnik wnioskodawcy radca prawny A. B..			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub		

	innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	– zmiana poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia w dalszej kwocie 480.790,82 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od

dnia
uprawomocnienia
się wyroku oraz
odszkodowania
w kwocie
1.001,18 złotych
wraz z
ustawowymi
odsetkami za
opóźnienie od
dnia
uprawomocnienia
się wyroku.

– zmianę
wyroku w pkt II
i zasądzenie na
rzecz skarżącego
dalszej kwoty
tytułem zwrotu
kosztów
zastępstwa
procesowego za I
instancję według
norm
przypisanych tj.
w minimalnej
wysokości 288
złotych, z
ostrożności w
wysokości 6 –
krotnej stawki
minimalnej, z
uwagi na rodzaj i
zawilość sprawy,
wraz z
przewidzianym
podatkiem VAT

– zasądzenie na
rzecz
wnioskodawcy
kosztów
postępowania, w
tym kosztów
zastępstwa
procesowego w
postępowaniu
odwoławczym
według norm

			przepisanych wraz z należnym podatkiem VAT.		
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy					
0.12.1. Ustalenie faktów					
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.2. Ocena dowodów					
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
<p>0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
	<p>Zarzuty pełnomocnika wnioskodawcy:</p> <p>I.1. w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. – obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

treść orzeczenia,
tj. art. 3 k.p.c.
oraz art. 232
k.p.c. w zw. z
art. 558 k.p.k.
poprzez uznanie,
że nie zostało
wykazane, iż
C. B. poniósł
szkodę w
związku z
internowaniem
w zakresie kwot
związanych z
poniesionymi
kosztami
dojazdu i paczek
żywnościowych,
a w
konsekwencji
błędne
oddalenie
wniosku o
odszkodowanie.

I.2. w oparciu o
art. 438 pkt 2
k.p.k. – obrazę
przepisów
postępowania,
która mogła
mieć wpływ na
treść orzeczenia,
tj. art. 322 k.p.c.
w zw. z art. 558
k.p.k. poprzez
nierozważenie
wszystkich
okoliczności
sprawy w
sytuacji braku
możliwości
ścisłego
udowodnienia
przez
wnioskodawcę
szkody
poniesionej w

związku z
internowaniem.

I.3. w oparciu o
art. 438 pkt 2
k.p.k. – obrazę
przepisów
postępowania,
która mogła
mieć wpływ na
treść orzeczenia,
tj. art. 410 k.p.k.
poprzez:

- pominięcie w
trakcie
orzekania o
wysokości
zadośćuczynienia
i niedocnienie
w sposób
szczególny
okoliczności, iż
C. B. na skutek
internowania
doznał cierpień
w postaci rozłąki
z rodziną,
trudnych
warunków
izolacji, trwałych
uszczerbków na
zdrowiu w
postaci choroby
wrzodowej,
oczywistej
niesłuszności
pozbawienia
wolności, stresu
i warunków
izolacji w
realiach
rozpoczęcia
stanu wojennego
oraz
okoliczności po
zwolnieniu
wnioskodawcy;

- zasądzenie niewspółmiernie niskiej kwoty zadośćuczynienia, nieadekwatnej do całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, tj. do rozmiaru krzywd i cierpień doznanych przez wnioskodawcę, ich intensywności i nieodwracalnego charakteru, faktycznych okoliczności zatrzymania, trudnych warunków w czasokresie internowania, które spowodowały pogorszenie stanu psychicznego i zdrowia C. B. oraz krzywdę moralną, nagłego przerwania planów zawodowych na skutek izolacji i krzywdy doznanej przez rodzinę wnioskodawcy w tym zakresie.

I.4. w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. – obrazę przepisów postępowania, która mogła

mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wniosków sprzecznych z zasadami prawidłowego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, tj.:

- uznanie, iż C. B. nie poniósł szkody wynikającej z kwot związanych z kosztami dojazdu i paczek żywnościowych, gdyż zdaniem Sądu nie wskazano, kto poniósł ww. koszty („gdyby wnioskodawca nie był internowany, to koszty takie z tytułu wyżywienia w domu i tak poniósłby”), podczas gdy szkody te pozostają w normalnym związku przyczynowo-skutkowym z

przedmiotowym internowaniem;

- błędną ocenę zeznań wnioskodawcy i świadka poprzez przyjęcie braku wykazania przez nich, ab internowanie C. B. niosło ze sobą szkodę majątkową, a tym samym nieuwzględnienie żądania w zakresie odszkodowania, podczas gdy prawidłowa ocena ww. zeznań wskazuje, że w okresie w którym internowania C. B., poniósł on szkodę na swoim majątku w wykazanym zakresie;

- przyjęcie, iż doświadczone przez C. B. cierpienia fizyczne i psychiczne nie przewyższały tych, które dotknęły osób znajdujących się w podobnej do niego sytuacji;

- uznanie, że zadośćuczynienie w kwocie 20.000 zł (400 zł

	<p>za każdy dzień internowania) spełnia cel i wymogi określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (ustawa lutowa) w przypadku krzywd C. B. doznanych na skutek internowania w okresie od dnia 15.05.1982 r. do dnia 3.07.1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.</p>			
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Ad I.1. Rozważając o zasadności tego konkretnego zarzutu Sąd</p>				

Apelacyjny
zwraca uwagę,
że zupełnie
niezasadnie
apelująca
odwołuje się
poprzez normę z
art. 558 k.p.k.
do przepisów
procedury
cywilnej i treści
reguł ogólnych
sformułowanych
w k.p.c. Taka
operacja jest
możliwa W
sprawach o
odszkodowanie
za niesłuszne
skazanie,
tymczasowe
aresztowanie lub
zatrzymanie
przepisy
Kodeksu
postępowania
cywilnego
stosuje się tylko
w kwestiach
nieuregulowanych
w niniejszym
kodeksie. Tak
reguluje tę
kwestię K.p.k., a
poprzez
unormowanie
art. 3 ust. 4
ustawy lutowej
o treści Jeżeli
przepisy ustawy
nie stanowią
inaczej, w
postępowaniu o
stwierdzenie
nieważności
orzeczenia mają
odpowiednie
zastosowanie
przepisy
Kodeksu

postępowania
karnego,
(...)mają one
zastosowanie do
spraw
prowadzonych
na jej podstawie.
Przepisy
procedury
cywilnej pełnią
funkcje
uzupełniającą
regulacje
określone w
k.p.k. Samo
wskazanie
przepisów, które
według skarżącej
zostały
naruszone bez
rozwinięcia
argumentacji
potwierdzającej
taki stan nie jest
wystarczające do
uznania
zasadności
zastrzeżeń
skarżącej. Ani w
samym zarzucie
ani tym bardziej
w jego
uzasadnieniu nie
wykazała
skarżąca iżby
Sąd I instancji
naruszył
przywoływane
przez nią w tej
części apelacji
normy
procedury
cywilnej.

Apelująca
podnosi
naruszenie art.
3 k.p.c., którego
treść brzmi:
Strony i

uczestnicy
postępowania
obowiązani są
dokonywać
czynności
procesowych
zgodnie z
dobrymi
obyczajami,
dawać
wyjaśnienia co
do okoliczności
sprawy zgodnie
z prawdą i
bez zatajania
czegokolwiek
oraz
przedstawić
dowody. W
przepisie tym
sformułowano
regułę ogólną
prawdy
materialnej.
Zobowiązuje ona
strony do
składania
wszelkich
oświadczeń
procesowych
zgodnie z
prawdą. Nie
jest to jednak
„obowiązek
procesowy” w
znaczeniu
formalnym,
obwarowany
bezpośrednimi
sankcjami, ale
obowiązek o
charakterze
moralnym i
etycznym.
Odnosi się on do
stron,
uczestników
postępowania i
ich
pełnomocników.

(T. Ereciński
[w:] P.
Grzegorzczak, J.
Gudowski, M.
Jędrzejewska, K.
Weitz, T.
Ereciński,
Kodeks
postępowania
cywilnego.
Komentarz. Tom
I. Postępowanie
rozpoznawcze,
wyd. V,
Warszawa 2016,
art. 3-
podkreślenie
SA).

Już z tego
choćby powodu
zarzut apelującej
musi być
oceniony, jako
chybiony. Wszak
regulacja
przepisu art. 3
k.p.c. kierowana
jest do innych
niż Sąd
uczestników
procesu, a zatem
nie jest możliwe
uznanie, że
doszło do
naruszenia tej
zasady przez
procedujący w
sprawie
wnioskodawcy
Sąd I instancji.

Podobnie rzecz
ma się z
kolejnym
przywołanym
przez apelującą
przepisem, a to
art. 232 k.p.c.
Także i on

dotyczy stron
postępowania.

Wszak
zobowiązuje
strony, a zatem
nie Sąd
prowadzący
proces, do
wskazania
dowodów dla
stwierdzenia
faktów, z których
wywodzą skutki
prawne. Sąd
może dopuścić
dowód
niewskazany
przez stronę.

Tej powinności
wnioskodawca
dopełnił i
wskazał we
wniosku, w
zakresie tu
badanym
poniesionych
wydatków na
dojazdy i paczki
żywnościowe,
dowody w
postaci zeznań
swej żony I.
B., która została
przesłuchana w
toku rozprawy
8 października
2020 roku (k.
83) oraz
wysłuchał
również samego
wnioskodawcę w
czasie tej
rozprawy (k. 82,
83).

Rzecz jednak w
tym, że Sąd ten
odmówił wiary
tym dowodom

i nie ustalił iżby rzeczywiście szkoda, której wyrównania domaga się wnioskujący została przez niego doznana. Tym samym Sąd ten postąpił w tym zakresie zgodnie z regułą sformułowaną w art. 7 k.p.k. swobodnej oceny dowodów.

Apelująca, choć nie podnosi zarzutu naruszenia tej normy, mimo że jest profesjonalnie przygotowana do reprezentacji interesów wnioskodawcy, to jednak z opisu zarzutu I.1. wynika, że w istocie kwestionuje ocenę tych dowodów (wypowiedzi wnioskodawcy i zeznań jego żony).

Czy słusznie, Sąd Apelacyjny wypowie się w dalszej części uzasadnienia.

Ad I.2.

Apelująca w tym zarzucie stwierdza, iż

Sąd dopuścił się obrazy formalnych wymogów prowadzenia postępowania, ponieważ nie rozważył wszystkich okoliczności sprawy. Podobnie jak w zarzucie omówionym wyżej, po pierwsze, przywołuje jako naruszony przepis ten, który zawarty jest w k.p.c. (art. 322 k.p.c.). I znów stwierdzić trzeba, że zarzut naruszenia tej normy jest chybiony, a to dlatego, że przecież obowiązek uwzględnienia w podstawie wyroku wszystkich istotnych okoliczności sprawy uregulowany jest w art. 410 k.p.k. zatem norma cywilnego prawa procesowego nie może być w tym kontekście naruszona, bo Sąd kierował się regułą z przepisu art. 410 k.p.k., a nie przepisami

k.p.c. Po wtóre,
ponieważ
apelująca nie
wskazuje,
których
okoliczności Sąd
I instancji nie
uwzględnił, ten
bowiem nie
pomiął
żadnych
okoliczności, nie
dał natomiast
wiary
wypowiedziom
żony
wnioskodawcy
oraz jemu
samemu w
zakresie
poniesionych
wydatków na
dojazdy i paczki
żywnościowe, a
ta okoliczność
pozostaje poza
zakresem tak
sformułowanego
przez apelującą
zarzutu. Tylko
gdyby Sąd dał
wiarę
wnioskodawcy i
jego żonie, a
następnie
stwierdził, że
nie jest w
stanie ustalić
precyzyjnie
wysokości
szkody i dlatego
oddalił to
roszczenie
uprawniony
byłby zarzut
naruszenia art.
322 k.p.c. W
okolicznościach
badanej sprawy

jednak tak nie jest.

Ergo błędne jest zarzucanie Sądowi I instancji naruszenie wskazanej przez skarżącą normy prawa procesowego cywilnego.

Ad I.3.

W tym zarzucie apelująca podnosząc naruszenie art. 410 k.p.k. stwierdza pominięcie i niedocnienie w sposób szczególny okoliczności istotnych dla orzekania o zadośćuczynieniu dla wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny znów musi powtórzyć, że mimo tak sformułowanego zarzutu apelująca nie wykazała, konkretnych i jednoznacznie dowiedzionych okoliczności, które pominął Sąd I instancji. Wywód tego Sądu w części 5.2 formularza uzasadnienia

jednoznacznie wskazuje, że Sąd ten miał na uwadze cierpienia psychiczne wnioskodawcy w czasie internowania, które opisuje w tym fragmencie uzasadnienia. Uwzględnił także charakter krzywdy wyrządzonej C. B., ale miał na uwadze również niewątpliwe cierpienia psychiczne i fizyczne. Należy także zwrócić uwagę na tę część uzasadnienia

3.1. 1 – 4, w której Sąd Okręgowy czynił określone ustalenia faktyczne, w tym dotyczące czasu zatrzymania z powodu decyzji o internowaniu, miejsc jego pozbawienia wolności, stanu rodzinnego w tym czasie, stanu zdrowia, warunków pobytu i warunków sanitarnych, jakości posiłków otrzymywanych w czasie internowania.

Miał jednak na względzie także okoliczności związane ze złagodzeniem rygorów internowania.

Przywoływane w zarzucie apelacji okoliczności zostały przez Sąd Okręgowy uwzględnione.

Wszak nie pominął ten Sąd faktu:

– rozłąki wnioskodawcy z rodziną, zob. pkt 3.1.2., 3.1.3., 5.2.

– trudnych warunków izolacji, zob. 3.1.2., 5.2.

– uszczerbku na zdrowiu 3.1.2., 5.2.

Komentarza wymaga podnoszona w apelacji kwestia stanu zdrowia internowanego wnioskodawcy. Skarżąca stawia tezę, że doszło na skutek internowania do trwałego uszczerbku na zdrowiu wnioskodawcy w postaci choroby wrzodowej. Tymczasem przecież w toku

postępowania przed Sądem I instancji zeznając I. B. podała, że Przed internowaniem mąż chorował na przewlekłą chorobę wrzodową (...) (k. 83). Nie jest więc tak, że choroba ta była wynikiem internowania, jak stara się przekonać skarżącą. Tym samym nie jest możliwe uznanie, że okoliczność ta została pominięta przez Sąd I instancji, który stan zdrowia w toku internowania miał na względzie, lecz nie przyjął iżby był on wynikiem izolacji wnioskodawcy.

Nie jest zrozumiały ten fragment zarzutu, w którym apelująca podnosi, że pominięto okoliczność oczywistej niesłuszności pozbawienia wolności. Jest to przecież warunek sine

qua non
dochodzenia
zadośćuczynienia
za okres
internowania i
jako taki choćby
poprzez
wskazanie czasu
trwania izolacji
wnioskodawcy
uwzględniony
został przez Sąd
Okręgowy.

Zupełnie
nietrafny, bo
nieprzystający
do realiów
sprawy jest ten
element tego
zarzutu, w
którym skarżąca
podkreśla stres i
warunki izolacji
w realiach

rozpoczęcia
stanu
wojennego.

Wszak
wnioskodawca
został
internowany 15
maja 1982 roku
zaś stan wojenny
wprowadzono 13
grudnia 1981
roku. Jego
internowanie
nastąpiło zatem
5 miesięcy po
wprowadzeniu
stanu
wojennego, nie
zaś – jak
twierdzi
skarżąca – w
realiach

rozpoczęcia

stanu
wojennego.

Podnosi się w
apelacji także,
jako pominięte
(niedocenione?),
okoliczności po
zwolnieniu
wnioskodawcy.

W motywacyjnej
części skargi
apelująca
twierdzi, że
„(...)krzywdy i
cierpienia C. B.
nie zakończyły
się z momentem
zwolnienia.

Skutki
internowania
odczuwał on de
facto do końca
swojego życia.
Skutkami tymi
były problemy
zdrowotne

zarówno
fizyczne jak
i psychiczne.”(s.
7). Wypada
zauważyć, że
twierdzenie iż
skutki

internowania C.
B. odczuwał do
końca życia nie
przystaje do
rzeczywistości,
bowiem

wnioskodawca
wszak jeszcze nie
umarł skoro brał
udział i został
przesłuchany w
toku rozprawy.

Poza tym, jeśli
apelująca
reprezentująca
wnioskodawcę

przez Sądem I instancji stawiała tezę, że stan zdrowia wnioskodawcy pogorszył się wskutek jego internowania i między tymi okolicznościami występuje ścisły związek przyczynowy to obowiązkiem jej było, zgodnie z przywoływanym już przecież przez skarżącą przepisem art. 232 k.p.c. tych okoliczności dowieść w sposób jednoznacznych. Samo stwierdzenie zawarte we wniosku, że tak było – w kontekście zeznań I. B. – nie jest wystarczającym do przyjęcia wykazania takiego niebudzącego wątpliwości stanu.

Ad. 4.

Stwierdzić trzeba, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. w zakresie, w jakim odnosi się do nieprawidłowego ocenienia

dowodów
wskazujących na
niezasadne
oddalenie
roszczenia o
poniesione
wydatki na
dojazdy rodziny
C. B. do
miejsca jego
odosobnienia
oraz na paczki
żywnościowe
musiał być
uznany za
skuteczny.

Trzeba zauważyć
wyraźną
niekonsekwencję
w rozstrzygnięciu
tej kwestii przez
Sąd Okręgowy.
Uznaje on
bowiem za
udowodnione
fakty
odwiedzania
czterokrotnie
przez rodzinę
internowanego
C. B. i opiera
te ustalenia na
wypowiedziach
wnioskodawcy,
zeznaniach jego
żony, wnioskach
o widzenie,
ewidencji
widzeń,
dokumentacji
IPN (zob. części
3.1.3. formularza
uzasadnienia). A
mimo tego,
stwierdza w
części 5.1., że
żądanie
poniesionych
wydatków

uznaje za „nieudowodnione co do zasady jak i wysokości. Nie wskazano bowiem kto poniósł koszty dojazdu i paczek (...)”.

Takie stanowisko przez pryzmat ustalonych faktów uznanych za udowodnione i ich ocena odmowy przyjęcia odwiedzenia C. B. i wykazanego wspierania paczkami żywnościowymi jawi się jako niespójna logicznie. Jeśli żona internowanego odwiedzała go w miejscu odosobnienia i to ona przywoziła mu paczki, jak twierdzi ona sama i wnioskodawca to nie ma powodu do uznania, że okoliczność ta została nieudowodniona co do zasady.

Jest wprost przeciwnie. Dowody te wsparte

dokumentami z okresu internowania k. 24 – 28 zobowiązywały do przyjęcia, iż żona wnioskodawcy poniosła określone wydatki na dojazdy do miejsca jego internowania oraz na paczki żywnościowe dla niego.

Wywody apelacji przekonały o słuszności zarzutu opisanego w pkt. 1.4. ppkt pierwszy i drugi skargi w tej części, która dotyczy oddalenia roszczenia o zasądzenie wydatków związanych z dojazdami żony wnioskodawcy do miejsca jego internowania i wydatkami na przygotowanie paczek żywnościowych.

Mając na uwadze, że Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym tę sprawę podziela wypracowane

poglądy sądów apelacyjnych, w tym tutejszego Sądu, iż wydatki związane z dojazdami żony wnioskodawcy oraz kosztami paczek żywnościowych należy traktować, jako szkodę pokrzywdzonej osoby dokonano zmiany zaskarżonego orzeczenia w tej części. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 10 listopada 2010 roku w sprawie II AKa 323/10, wyrok tego Sądu z 15 kwietnia 2011 roku w sprawie II AKa 96/11, wyrok tutejszego Sądu z 11 września 2012 roku w sprawie II AKa 195/12).

Skarżąca stawiając zarzut (**art. 438 pkt. 2 k.p.k.**) obrazy art. 7 k.p.k., w żaden sposób nie tylko w części wstępnej, ale także motywacyjnej nie wykazała, aby doszło do obrazy prawa procesowego w

postaci art. 7
k.p.k.
wymienionego,
jako obrażonego
przez Sąd
Okręgowy, w
zakresie, w
którym miałyby
to odnosić się
do ustalonego
zadośćuczynienia.

Brak
jakiegokolwiek
argumentacji
dotyczącej
naruszenia
procedury przez
Sąd I instancji
nie stwarza
możliwości
krytycznej
analizy
zastrzeżeń
apelującej i nie
pozwala na
odniesienie się
do powodów
postawionego
naruszenia
przepisów
proceduralnych.

Pełnomocnik
podnosi, iż
doszło do
naruszenia art. 7
k.p.k.
wyrażającego
zasadę
swobodnej
oceny dowodów
przez Sąd meriti.

Aby zarzut taki
był skuteczny
konieczne jest
wykazanie, że
Sąd orzekający
dokonując oceny
dowodów złamał

reguły
poprawnego
rozumowania,
postąpił
sprzecznie ze
wskazaniami
wiedzy lub też
jego
wartościowanie
nie przystaje do
doświadczenia
życiowego.
Żadnej takiej
okoliczności nie
wykazała
skarżąca. Swoje
zastrzeżenia w
istocie
pełnomocnik
sprowadziła do
stwierdzenia, że
– według
skarżącej –
okoliczności
związane z
miejscem
wykonywania
internowania,
długotrwały
stres,
umęczenie,
pozbawienie
kontaktów z
rodziną czy brak
możliwości
decydowania o
swoim losie,
trudne warunki
internowania,
nagle
przerwanie
planów
zawodowych,
stosunkowo
długi okres
internowania
przemawiały za
ustaleniem
zadośćuczynienia
na znacznie

wyższym
poziomie.

Te okoliczności i ich wsparcie w motywacyjnej części apelacji w żadnym razie nie dowodzą o naruszeniu reguł określonych w art. 7 k.p.k. przez Sąd I instancji. Jak już wyżej stwierdzono, tenże Sąd uwzględnił istotne dla czynionych ustaleń o wyrządzonej pokrzywdzonemu krzywdzie okoliczności i wskazał, jakie pociągały one dla niego skutki. Dał temu wyraz zarówno w części ustalającej jak i części rozważającej. To, że zdaniem skarżącej należało nadać większe znaczenie tym okolicznościom nie oznacza, że Sąd popełnił błędy logicznego rozumowania, naruszył wskazania wiedzy lub postąpił wbrew doświadczeniu życiowemu w ocenie tych okoliczności. To

wszak Sąd czyni określone ustalenia i ocenia na podstawie reguł poprawnego rozumowania i doświadczenia życiowego oraz wskazań wiedzy znaczenie tychże dla ustalenia wysokości należnego zadośćuczynienia.

A wszak Sąd ten nie tylko miał na uwadze negatywne okoliczności, które były udziałem pokrzywdzonego internowaniem wnioskodawcy, ale uwzględnił również wynikające z jego wypowiedzi okoliczności świadczące o braku specjalnego, nadzwyczajnego natężenia krzywd wyrządzonych mu, które nie odbiegały swym natężeniem od będących udziałem innych internowanych.

Jeśli uwzględnić okres internowania wnioskodawcy od 15 maja 1982 roku do 2 lipca

1982 roku to nie może być wątpliwości, co do tego, że był to czas, gdy społeczeństwo objęte stanem wojennym miało wiedzę o tym co jest udziałem osób internowanych i jakie są warunki takiej izolacji. Był to zupełnie inny czas i warunki oraz okoliczności niż te, które były udziałem internowanych 13 grudnia 1981 roku i w kolejnych dniach. Wypada zauważyć, że osoby internowane były zatrzymywane 13 grudnia 1981 roku w nocy, nierzadko poprzez wyłamywanie drzwi ich mieszkań i zabieranie z domu w obecności rodzin (małżonków i dzieci), zabierano je bez wskazywania miejsce, do którego byli wywożeni. Opis emocji towarzyszących takim osobom

wskazuje, że
liczyli się
wówczas z
najgorszymi
możliwymi
scenariuszami,
włącznie z
możliwością
pozbawienia ich
życia czy też
wywiezienia
poza granice
Polski (na S.
do ZSRR). Przez
wiele dni stan
takiej
niepewności
utrzymywano
wobec tych osób,
ale także ich
bliskich, którzy
nie wiedzieli
co się stało
z zatrzymanymi.
Osoby wówczas
pozbawione
wolności nie
miały żadnej
orientacji, co się
z nimi dzieje i co
będzie się działo,
gdzie zostaną
umieszczone i
jaki będzie los
ich samych i
ich bliskich.
Przeżycia
wówczas będące
udziałem tych
osób były
niewątpliwie
bardziej głębokie
i budzące lęk
i strach niż
tych, którzy
o internowaniu
i warunkach
pozbawienia
wolności
wiedzieli w

kolejnych
miesiącach
stanu
wojennego.

Gdy porówna się te fakty z sytuacją C. B. to jawi się ona, jako zupełnie coś innego. On wszak został zatrzymany niemalże pięć miesięcy po tym jak wprowadzono stan wojenny. Nie bez znaczenie pozostaje fakt, że internowanie osób oskarżanych o działanie na szkodę państwa odbywały się na początku stanu wojennego, gdy nikt nie wiedział, co się może zdarzyć i jakie będą następstwa dla działaczy opozycyjnych. W tym czasie, gdy zatrzymano C. B., wiedza o tym, czego można się spodziewać od represyjnego reżimu była już w istocie powszechna, a rygory znane, co pozwalało się do nich dostosować.

To, że w subiektywnej ocenie wnioskodawcy jego krzywda zasługiwała na wyższe zadośćuczynienie nie oznacza, że błędnie ocenił te okoliczności Sąd I instancji. Był uprawniony do obiektywnej oceny tych okoliczności i w żaden rażący sposób nie umniejszył rekompensaty za krzywdy wyrządzone wnioskodawcy. Jest tak tym bardziej, że mający go uzasadniać zarzut obrazy przepisów procesowych w istocie jest kwestionowaniem ustaleń faktycznych o randze i znaczeniu przeżyć i obciążeń będących udziałem pokrzywdzonego, a nie naruszeń reguł swobodnej oceny dowodów.

Oczekiwanie wnioskodawcy przyznania wyższego

zadośćuczynienia
ponad to, które
ustalił Sąd I
instancji nie
zasługuje na
uwzględnienie.
Zagadnienie
zadośćuczynienia
regulowane jest
w k.c. w
przepisach art.
24 § 1, art.
445 i art. 448.
Zadośćuczynienie
to rekompensata
za niemajątkową
szkodę, jaką
poniosła osoba
poszkodowana
działaniami
organów
Państwa
związanymi z
wykonaniem w
stosunku do niej
środków
przymusu,
którego nie
powinno się
stosować, a przy
tym
motywowanego
chęcią
zmuszenia do
zaprzestania
działań
wynikających z
walki o
podstawowe
prawa i wolności
człowieka i
obywatela. Ta
rekompensata
odnosi się do
negatywnych
przeżyć
psychicznych,
utrudnionych
kontaktów z
osobami

bliskimi.
Zarazem należy
kwotę
zadośćuczynienia
oznaczać z
umiarem,
stosownie do
realiów
społecznych, jak
zamożność
mieszkańców,
wartość
pieniądza itp.,
by nie pozostało
poczucie
krzywdy
represjonowanego
niesłusznie, ale i
by orzeczenie nie
było sposobem
uzyskania
nadmiernych
korzyści
finansowych
(zob. o tym
postanowienie
SA w Krakowie
z KZS 6-8/93
poz. 55) [wyrok
z dnia 9 kwietnia
2008 roku Sądu
Apelacyjnego w
Krakowie w
sprawie II AKa
46/08
zamieszczony w
KZS
2008/6/48].

Wszystkie te
elementy wzięte
zostały pod
uwagę przez
Sąd I instancji
i wyartykułował
tenże Sąd te
okoliczności w
swym
uzasadnieniu.

Jeśli więc warunki pozbawienia wolności, były formą represjonowania za walkę przeciwko obowiązującemu reżimowi komunistycznemu, i były identyczne dla C. B. jak i dla innych wówczas zatrzymywanych działaczy opozycji antykomunistycznej, to fakt, niezasłużonej krzywdy wynikającej z jego internowania został zrekompensowany właśnie ustaloną wysokością zadośćuczynienia i ta jest akceptowana przez Sąd odwoławczy. Tym bardziej, że nie jest to kwota symboliczna, która iluzoryczną czyniłaby rekompensatę doznanych dolegliwości.

W tych warunkach skoro apelująca wywodzi, że nie doceniono pewnych

okoliczności
faktycznych
relewantnych
dla czynionych
ustaleń, a nie, że
błędnie
oceniono dowód
i odmówiono
wiary
twierdzeniom
wnioskodawcy,
bo wszak o
jego przeżyciach
wyjaśniał on sam
gdyż wiedza o
tym, co było jego
udziałem mogła
pochodzić tylko
od niego skoro,
żadnych innych
dowodów na te
okoliczności nie
przeprowadzono,
zarzut obraży
prawa
procesowego
uznano za
oczywiście
chybiony.

Twierdzenie
apelującej o
doznaniu
nieodwracalnych
szkód
psychicznych z
powodu
internowania
uznać należy za
nieudowodnione
w żadnym
stopniu.

**Zarzut obraży
prawa
materialnego
(art. 438 §
1a) k.p.k.)
w zakresie
błédnego**

**ustalenia
wysokości
zadośćuczynienia.**

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 445 § 2 k.c. oraz art. 448 k.c. w zbiegu z art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, poprzez błędne przyjęcie, że kwota zadośćuczynienia w wysokości 20.000 zł jest kwota odpowiednią w przypadku krzywd C. B. doznanych na skutek internowania w okresie od dnia 15.05.1982 r. do dnia 3.07.1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz i adekwatną w stosunku do krzywd doznanych przez C. B., podczas gdy okres 50 dni, przez który był internowany C. B., w tym wskazane w postępowaniu dowodowym okoliczności dotyczące

warunków
odbywania tej
przymusowej
izolacji
uzasadniają
zasądzenie
dalszej,
dochodzonej w
niniejszym
postępowaniu
sumy, tj.
480.790,82 zł
jako sumy
służącej
wyrównaniu
odniesionych
przez C. B.
krzywd.

W rozważanym
tu kontekście
dotyczącym
skargi w części
odnoszącej się
do
niezasądzonego
zadośćuczynienia,
należy
stwierdzić
bezsprzeczną
niezasadność
tego zarzutu.

W orzecznictwie
Sądu
Najwyższego i
piśmiennictwie,
konsekwentnie
podkreśla się,
iż obraza prawa
materialnego
polega na jego
wadliwym
zastosowaniu w
orzeczeniu,
które oparte jest
na trafnych i
niekwestionowanych
ustaleniach
faktycznych. Nie

można więc mówić o obrazie prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych, przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów procesowych (...). Nie można zatem skutecznie postawić tego zarzutu - jak to czyni skarżąc[a] - z jednoczesnym kwestionowaniem przepisów postępowania w tym samym zakresie. (postanowienie SN z 5.02.2019 r., V KK 3/19, LEX nr 2616196).

Apelująca natomiast podnosi w istocie w swoich zarzutach błędy w ustaleniach faktycznych nie zaś popełnienie błędów proceduralnych czy zwłaszcza obrazy prawa materialnego. Wszak stawia tezę, że cierpienia

internowanego
oraz wyrządzona
mu krzywda
były na wyższym
poziomie niż
ustalone przez
Sąd, co
skutkować
winno wyższym
zadośćuczynieniem
niż przyznane
przez ten Sąd.
Jest oczywistym,
że podstawą
zasądzenia
zadośćuczynienia
oraz
odszkodowania
był przepis art.
8 ust. 1 ustawy
z 23 lutego
1991 o uznaniu
za nieważne
orzeczeń
wydanych wobec
osób
represjonowanych
za działalność
na rzecz
niepodległego
bytu Państwa
Polskiego (Dz.
U. Nr 34, poz.
149 z p.zm.)
przywołany
wprost w
zaskarżonym
wyroku. Także i
kolejny przepis
wymieniony
przez skarżącą,
jako obrażony
czyli art. 445
§ 1 k.c. miał
na uwadze Sąd
meriti wprost
przywołując go
w swym
uzasadnieniu i
wykorzystał go

dokonując
ustalenia
wysokości
należnego
wnioskodawcy
zadośćuczynienia.

Zatem czyniąc
podstawą swego
rozstrzygnięcia
te normy nie
dopuscił się ich
obrazy. To, że
wysokość tego
zadośćuczynienia
nie została
zaakceptowana
przez
wnioskodawcę
nie oznacza, że
doszło do obrazy
tych norm prawa
materialnego,
jeśli wysokość
tej należności
nie ma jak
to już wyżej
stwierdzono
charakteru
symbolicznego.

W każdej
sprawie
konieczna jest
odrębna,
samodzielna
ocena, a proste
porównanie
samyh
zasądzonych
kwot oraz okresu
izolacji bez
konkretnej
wiedzy na temat
innych
okoliczności
pozbawienia
wolności nie
pozwala na
przyjęcie
tożsamyh

wartości dla
badanego
przypadku
wnioskodawcy,
jak zdaje się
oczekiwać
skarżąca
przywołując
określone
orzeczenia we
wniosku
inicjującym
postępowanie
przed Sądem
Okręgowym.
Skoro kryteria
oceny wysokości
zadośćuczynienia
winny być
rozważane w
związku z
konkretną osobą
pokrzywdzonego
(zob. np. wyroki
SN: z dnia 26
listopada 2009
r., CSK 62/09;
z dnia 17
września 2010
r., CSK 94/10,) to przydatność
kierowania się
przy ustalaniu
wysokości
zadośćuczynienia
sumami
zasądzonymi z
tego tytułu w
innych
przypadkach jest
dość mocno
ograniczona.
Porównanie
takie może
stanowić
orientacyjną
wskazówkę i nie
może naruszać
zasady
indywidualizacji

okoliczności
wyznaczających
rozmiar krzywdy
doznanej przez
konkretnego
poszkodowanego.
(postanowienie
SN z 9.06.2020
r., V KK
183/20, LEX nr
3161601).

**Apelująca
uznała także,
że Sąd
dopuścił się
obrazy art.
445 § 2 k.c.
oraz art. 448
k.c.**

Z perspektywy
art. 445 k.c.
należy zauważyć,
że zgodnie z § 2
komentowanego
przepisu
zadośćuczynienie
może być
przyznane
również w
wypadku
pozbawienia
wolności. Takie
sformułowanie
jest
nieprecyzyjne,
należy je jednak
tłumaczyć jako
bezprawne,
spowodowane
przemocą
pozbawienie
poszkodowanego
swobody
poruszania się i
przemieszczania
zgodnie z jego
wolą, a w
szczególności

opuszczenia
miejsca, w
którym się
właśnie
znajduje. W
takich
sytuacjach
zachowanie
sprawcy polega
najczęściej na
umieszczeniu
poszkodowanego
w zamkniętym
pomieszczeniu,
a niekiedy także
na skrupowaniu
go i pozbawieniu
innych
atrybutów
wolności.
Przestępstwo
pozbawienia
wolności
normuje art. 189
k.k. W doktrynie
prawa karnego
przyjmuje się, że
pozbawieniem
wolności jest
również
zabranie osobie
niepełnosprawnej
kul lub wózka
inwalidzkiego,
co wyłącza
możliwość
swobodnego
przemieszczania
się.

Pozbawieniem
wolności
uzasadniającym
przyznanie
zadośćuczynienia
jest także
przetrzymywanie
pacjenta w
szpitalu
psychiatrycznym

z naruszeniem zasad określonych w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017 r., poz. 882; por. wyrok SN z dnia 15 listopada 1979 r., II CR 376/79, OSPiKA 1981, z. 2, poz. 26, z głosem M. Sośniaka, oraz wyrok SN z dnia 19 listopada 2015 r., IV CSK 792/14, LEX nr 1938686). Nie jest natomiast pozbawieniem wolności w rozumieniu komentowanego przepisu pozbawienie wolności dokonywane przez uprawnione organy, np. zatrzymanie, zatrzymanie w celu doprowadzenia do sądu (prokuratora), tymczasowe aresztowanie albo umieszczenie w zakładzie karnym na podstawie prawomocnego wyroku skazującego.”(J.

Gudowski [w:]
T. Bielska-
Sobkowicz, G.
Bieniek, H.
Ciepła, M.
Sychowicz, R.
Trzaskowski, T.
Wiśniewski, C.
Żuławska, J.
Gudowski,
Kodeks cywilny.
Komentarz. Tom
III.
Zobowiązania.
Część ogólna,
wyd. II,
Warszawa 2018,
art. 445.)

Przede
wszystkim
jednak zarzut
ten jest
chybiony,
dlatego że
przecież ustawa
lutowa jest
odrębnym,
szczególnym
aktem
normatywnym
regulującym
kwestie
zadośćuczynienia
i odszkodowania
związane z
represjami za
działalność
niepodległościową
i to ona ma
zastosowanie w
toku
kształtowanego
nią
postępowania.
To przepisy tej
ustawy dają
uprawnienia do
rekompensowania
krzywd i szkód

wynikłych z wydania decyzji o internowaniu i jej wykonania, nie zaś normy przywołane przez skarżącą. Te mogą być pomocne tylko dla interpretacji odpowiedniości zadośćuczynienia. Tym samym nie mogło dojść in concreto do obrazu tych przepisów, a to art. 445 § 2 k.c. i art. 448 k.c. .

Natomiast Sąd meriti rozstrzygając w tej sprawie miał na uwadze właśnie przepisy wskazane w apelacji i to zarówno z ustawy lutowej jak i art. 445 § 1 k.c. w zakresie ustalenia wysokości zadośćuczynienia i uznał, że wnioskodawcy należy się określone w wyroku zadośćuczynienie w związku z jego internowania. Ergo, to nie z powodu niewłaściwej interpretacji przepisów wydał orzeczenie niesatysfakcjonujące

wnioskodawcę,
ale dlatego,
że w zakresie
przyznanych mu
kompetencji
ocenił krzywdę
psychiczną i
fizyczne
dolegliwości
będące udziałem
internowanego
na odpowiednim
zdaniem tego
Sądu poziomie
rekompensaty
pieniężnej.

To zaś w żadnym
razie nie jest
obrażą prawa
materialnego.

Zarzut uznano za
nieskuteczny.

***Zarzut
błędnych
ustaleń
faktycznych
w zakresie
ustalenia
wysokości
zadośćuczynienia.***

- błąd w
ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę
wyroku, mający
wpływ na treść
orzeczenia,
polegający na
niedostatecznym
ustaleniu
rozmiaru
krzywdy C. B., a
w konsekwencji
niewzięciu pod
uwagę
wszystkich

okoliczności mających wpływ na wymiar krzywdy, w tym takich zdarzeń, które potęgowały jego krzywdę fizyczną i psychiczną, tj. niedocnienie w odpowiednim stopniu okresu internowania, warunków, w jakich wnioskodawca przebywał w izolacji, represyjnej formy przesłuchań, pomimo tego, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika ww. stan faktyczny sprawy, a uznanie powyższej krzywdy przez Sąd I instancji jedynie na podstawie niedostatecznie ustalonego katalogu okoliczności w postaci uznania ogólnych warunków internowania, podczas gdy ponadto względy merytoryczne i racjonalne wskazują, iż nieuzasadniona jest zdaniem

Sądu ocena represji doznanych przez wnioskodawcę na zasadzie przyjęcia braku podstaw zadośćuczynienia wykazanych przez pełnomocnika wnioskodawcy.

Specyfika środka zaskarżenia złożonego w imieniu wnioskodawcy polega w istocie na powtarzaniu tych samych zarzutów z perspektywy różnych podstaw odwoławczych i podważaniu w ten sposób wydanego przez Sąd I instancji orzeczenia.

Apelująca podnosi przede wszystkim niewłaściwe ustalenie wysokości zadośćuczynienia i czyni to odwołując się do błędów proceduralnych (zarzut I. 3 pkt podpunkt drugi; zarzut I. pkt 4. ppkt trzeci i czwarty), obraży prawa materialnego (zarzut II. i

zarzut V.) i
błąd ustaleń
faktycznych
zarzut III.

Sądowi
Apelacyjnemu
nie pozostaje
nic innego jak
stwierdzić, że
w żadnym razie
Sąd Okręgowy
nie popełnił
błędów ustaleń
faktycznych,
zresztą nie
wykazała ich
przecież
skarżąca, zaś
kwestię oceny
prawidłowości
ustalonej
wysokości
zadośćuczynienia
przeprowadzono
wyżej i
powtórzyć
trzeba, że nie
dowodła
skarżąca iżby
było ono na
poziomie
symbolicznym,
rażąco niskim
i przez to
nieakceptowalnym,
jako
niesprawiedliwie
rekompensujące
czas izolacji C.
B. w ramach
internowania.

**Zarzut obrazy
prawa
materialnego,
a to art. 481 §
1 k.c.**

- poprzez błędną wykładnię i zastosowanie na skutek przyjęcia i rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek przez Sąd I instancji zasądzonej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 20.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, podczas gdy wnioskodawca wykazywał w tym zakresie w żądaniu wniosku odsetki ustawowe za opóźnienie.

Jako zupełnie nietrafne potraktowano oczekiwanie skarżącej zasądzenia należności na rzecz wnioskodawcy powiększone od uprawomocnienia się wyroku o odsetki ustawowe za opóźnienie.

Apelująca odwołuje się, na poparcie swego żądania, do normy art. 481 k.c.

Należy mieć na
względzie, że
kwestia odsetek
jest także
regulowana w
art. 359 k.c.,
który stanowi:

§ 1. Odsetki od
sumy pieniężnej
należą się tylko
wtedy, gdy to
wynika z
czynności
prawnej albo
z ustawy, z
orzeczenia sądu
lub z decyzji
innego
właściwego
organu.

§ 2. Jeżeli
wysokość
odsetek nie jest
w inny sposób
określona,
należą się
odsetki
ustawowe w
wysokości
równej sumie
stopy
referencyjnej
Narodowego
Banku Polskiego
i 3,5 punktów
procentowych.

Jest oczywistym,
że odsetki
związane
zasądzonym
odszkodowaniem
czy
zadośćuczynieniem
wynikają z
orzeczenia, jak o
tym mówi art.
359 § 1 k.c. Jeśli

nadto uwzględniono
się ugruntowane
orzecznictwo
dotyczące tej
kwestii to
jasnym się staje,
że żądanie
apelacji w tym
zakresie jest
nieuzasadnione
(zob. wyrok
Sądu
Apelacyjnego we
Wrocławiu z 19
sierpnia 2015
r., II AKa
182/15, LEX
nr 1843389:
wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Warszawie z 3
czerwca 2013 r.,
II AKa 149/13,
LEX nr 1331123;
postanowienie
Sądu
Najwyższego z
28 kwietnia 1992
r., WZ 55/92,
LEX nr 20548:
uchwała Sądu
Najwyższego z
10 grudnia 1991
r., I KZP
35/91, LEXo nr
20494).

***Zarzut
rażącego
naruszenia
przepisu
rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
w sprawie
opłat za
czynności
radców
prawnych.***

- rażące
naruszenie §
11 ust. 6
rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
z dnia
22.10.2015 r. w
sprawie opłat
za czynności
radców
prawnych (tj.
Dz.U. z 2018
r., poz. 265)
poprzez jego
niezastosowanie
polegające na
pominięciu
dyspozycji tego
unormowania i
błędym
zasądzeniu na
rzecz
wnioskodawcy
tytułem kosztów
zastępstwa
procesowego
opłaty w
wysokości 144 zł
tytułem zwrotu
kosztów
zastępstwa
procesowego,
gdy powinna być
w to miejsce
zasądzone na
rzecz skarżącego
minimalnie
kwota 240 zł z
tytułu
ustanowienia
pełnomocnika.

Rację ma
skarżąca, że Sąd
meriti
nieprawidłowo
ustalił wysokość
należnego

wnioskodawcy
od Skarbu
Państwa zwrotu
wydatków
poniesionych
przez niego na
rzecz
reprezentującego
go
pełnomocnika.

Z treści
uzasadnienia
(pkt 8.) wynika,
że Sąd opierał
się ustalając
wysokość tego
wydatku
wnioskodawcy
na
rozporządzeniu
Ministra
Sprawiedliwości
z 4 października
2016 roku w
sprawie
ponoszenia
przez Skarb
Państwa
kosztów
nieopłaconej
pomocy prawnej
udzielonej przez
radcę prawnego
z urzędu (DZ.U.
z 2019, poz. 68).

Tymczasem
podstawą
takiego
rozstrzygnięcia
winien być
przepis § 11
ust. 6
rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
z 22
października
2015 roku w

<p>sprawie opłat za czynności radców prawnych (DZ.U. z 2018 roku, poz. 265).</p> <p>Wnioskodawca wszak nie korzystał z pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez radcę prawnego wyznaczonego przez Sąd lecz samodzielnie ustanowił dla jego reprezentacji swego pełnomocnika i poniósł z tego tytułu określone koszty zgodnie z regułami tego ostatniego aktu prawnego.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>O zmianę poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy C. B. zadośćuczynienia w dalszej kwocie 480.790,82 złotych oraz odszkodowania w kwocie 1.001,18 złotych a nadto zasądzenie na rzecz wnioskodawcy tytułem zwrotu</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>		

<p>kosztów zastępstwa procesowego za I instancję w minimalnej wysokości 288 złotych, z ostrożności procesowej 6 – krotności stawki minimalnej, powiększone o stawkę podatku VAT.</p>			
<p>Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Wobec tego, że argumentacja skarżącej o popełnieniu naruszeń prawa procesowego okazała się nietrafna zaś o błędnych ustaleniach faktycznych i obrazie prawa materialnego była w pewnym fragmencie przekonująca tylko częściowo uwzględniono wniosek apelacji i zasądzono należne wnioskodawcy odszkodowanie (w zakresie wskazanym w apelacji).</p>			

Natomiast w pozostałej części apelacja była chybiona, a zatem nie mógł zostać spełniony postulat zmiany wyroku i zasądzenia dalszych kwot w wysokości oczekiwanej przez apelującą.

Co do kosztów zastępstwa procesowego należy zauważyć, że tylko normy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 4 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (DZ.U. z 2019, poz. 68) w § 4 ust. 3 mówią o podwyższeniu należnego radcy prawnemu wynagrodzenia o stawkę podatku od towarów i usług. Tylko więc, gdy zasądzane jest wynagrodzenie dla pełnomocnika wyznaczonego z

urzędu
podwyższa się
je o stawkę
VAT. Regulacja
rozporządzenia
Ministra
Sprawiedliwości
z 22
października
2015 roku w
sprawie opłat
za czynności
radców
prawnych
(DZ.U. z 2018
roku, poz. 265),
do której
odwołuje się
skarżąca takiego
unormowania
nie zawiera.
Jeśli więc
pełnomocnik
składa
określonej treści
oświadczenie i
domaga się
zasądzenia
stawki
minimalnej taką
też należało
uwzględnić i
zreformować w
tym względzie
orzeczenie Sądu
Okręgowego.

W żadnym razie
nie uznano,
iżby nakład
pracy, jakies
inne szczególne
względy, wkład
pracy radcy
prawnego
upoważniał czy
nakazywał
podwyższenie
wynagrodzenia
za reprezentację

<p>wnioskodawcy do 6-krotności stawki minimalnej. Była to sprawa jakich wiele pełnomocnik prowadziła i prowadzi. Zaś jakość apelacji (pod względem stylistycznym, gramatycznym, logicznym) wręcz sprzeciwia się uwzględnieniu takiego wniosku.</p>			
Lp.2			
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>			
1.			
<p>Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności</p>			
<p>5. ZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>			
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>			

0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany	
0.0.1Zmieniono zaskarżony wyrok w części dotyczącej odszkodowania zasądzonego na rzecz C. B. i zasądzono 1.001,18 złotych tytułem kosztów dojazdu bliskich wnioskodawcy do miejsc jego odosobnienia oraz dalsze 144 złote tytułem poniesionych wydatków na reprezentującego go przed Sądem I instancji pełnomocnika.		
Zwięźle o powodach zmiany		

<p>Powody zmiany zostały przedstawione w tej części uzasadnienia, która dotyczyła rozważań o zasadności zarzutu błędnego ustalenia faktycznego i błędu materialnego.</p>			
<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>			
<p>0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</p>			
<p>1.1.</p>		<p># art. 439 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			
<p>2.1.</p>	<p>Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości</p>	<p># art. 437 § 2 k.p.k.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uchylenia</p>			

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
III.	Na podstawie art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 632 pkt 2 k.p.k. i § 11 pkt 6 rozporządzenia		

	<p>Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (DZ.U. poz. 1800, z póź.zm.) zasądzono na rzecz wnioskodawcy poniesione przez niego koszty ustanowienia pełnomocnika w sprawie do reprezentacji przed Sądem Apelacyjnym w postępowaniu odwoławczym.</p>	
<p>6. Koszty Procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>IV.</p>	<p>Orzeczenie o wydatkach związanych z postępowaniem odwoławczym oparto na podstawie art. 13 ustawy z 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz</p>	

	<p>niepodległego bytu Państwa Polskiego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2099 z późn. zm.).</p> <p>Wszystkie przytoczone wyżej rozważania doprowadziły Sąd odwoławczy do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.</p>
7. PODPIS	
SSA Wiesław Pędziwiatr SSA Jarosław Mazurek SSA Jerzy Skorupka	